

Rezumat de presă

„Barometrul Opiniei Publice – Noiembrie 2009”

Fundația Soros Moldova pledează pentru reflectarea corectă și transparentă a vieții social-politice și economice și asigurarea accesului la informație pentru societatea civilă. În acest scop începând cu anul 1998 Fundația Soros a lansat un program de cercetare a opiniei publice – „**Barometrul opiniei publice din Moldova**”.

Primele două sondaje au fost efectuate pe parcursul anului 1998. Următoarele au fost organizate de Institutul de Politici Publice cu suportul financiar al Fundației Soros Moldova începând cu august 2000, în primăvara și toamna fiecărui an în perioada 2001 – 2009.

Tematica cercetărilor efectuate a inclus: opțiuni politice, popularitatea principalelor partide și personalități politice, nivelul de viață și calitatea vieții, politica economică și socială a Guvernului, alte subiecte de interes major.

Institutul de Politici Publice a organizat, în noiembrie 2009, un nou sondaj de opinie, realizat de **Institutul de Marketing și Sondaje IMAS-INC Chișinău**. Sondajul a fost efectuat în perioada 16 – 30 noiembrie 2009, pe un eșantion de 1118 persoane din 75 localități, reprezentativ pentru populația adultă a Republicii Moldova (cu excepția regiunii transnistrene), eroarea maxima de eșantionare fiind de $\pm 3.0\%$.

Rezultatele principale

Economie – aspecte generale

- În Republica Moldova lucrurile merg într-o *direcție bună* în opinia a circa 29% din populație; ponderea persoanelor cu această părere a crescut cu aproximativ 10 % față de studiul din iulie 2009 (studiu efectuat în preajma ultimelor alegeri parlamentare). Majoritară rămâne opinia că lucrurile merg într-o *direcție greșită* (55% din populație).
- Problema care nemulțumește cea mai mare parte a populației se referă la nesoluționarea conflictului transnistrean (87% dintre respondenți s-au declarat nemulțumiți de acest aspect). Este de notat faptul că ponderea persoanelor nemulțumite de ceea ce face conducerea țării în domeniile principale ale vieții sociale este în creștere față de rezultatele înregistrate în iulie 2009: *salariile* (87% față de 81% în iulie 2009), *industria* (83%), *pensile* (83%), *locuri de muncă* (82%), *combaterea corupției* (82%). Majoritatea populației nu este mulțumită de calitatea guvernării nici în domeniul *agricultură* (78%), *nivelului de trai* (76%); în același timp, lucrurile care se fac în învățământ și în direcția prevenirii gripei porcine generează un nivel de mulțumire pentru 45%, respectiv 43% dintre participanții la acest sondaj.
- Actuala situație economică a țării nemulțumește pe circa 55% din populație. Comparativ cu anul trecut, 33% din populație consideră că situația economică actuală a rămas *neschimbată*, iar 41% susțin că este *mai proastă*.
- Ponderea optimiștilor cu privire la perspectivele economiei RM pentru anul viitor este într-o creștere semnificativă, aproximativ 33% cred că va fi mai bună (față de 21% înregistrați în iulie 2009).

- Aproximativ 87 la sută din respondenți se consideră mai mult sau mai puțin afectați de criza financiară globală, un sfert din populație fiind mulțumită de ceea ce face conducerea țării în vederea redresării consecințelor crizei economice.

Calitatea vieții – probleme sociale

- Crește numărul persoanelor care se declară mulțumite de felul în care trăiesc – de la 19.5% în luna iulie la 27% pentru luna noiembrie; balanța mulțumiți-nemulțumiți dă semne de echilibrare, ponderea nemulțumiților scade față de iulie 2009 cu 9%, ajungând la un nivel de 39%. Nemulțumirile populației sunt legate, în primul rând de: *insuficiența banilor* (80% se declară nu prea mulțumiți sau deloc mulțumiți), *viața politică din țară* (78%), *curățenia /îngrijirea localității în care trăiesc* (61%) și *asistența medicală* (55%).
- Circa (53%) din populației susține că viața sa este *aproximativ la fel* cu cea de acum un an, iar mai puțin de o treime din respondenți o apreciază drept *mai proastă*.
- Pentru 28% din populație veniturile disponibile nu sunt suficiente *nici pentru strictul necesar*, iar 43% reușesc să acopere *doar strictul necesar pentru trai*. Comparativ cu iulie 2009, percepția subiectivă asupra veniturilor indică o ușoară ameliorare.
- În acest context, menționăm că majoritatea populației continuă să fie îngrijorată cel mai mult de *prețuri* (54%), *sărăcie* (48%) și *șomaj* (46%). Îngrijorarea față de prețuri este mai pronunțată în cazul persoanelor în etate (64%) și a locuitorilor din localitățile urbane mici sau celor din mediul rural. O parte semnificativă din cetățeni este îngrijorată de *șomaj*, în special tinerii (18-29 ani - 55% dintre aceștia) și *viitorul copiilor* (44%).
- Sursa cea mai importantă de informare a populației continuă să fie televiziunea (88%), aceasta fiind și sursa de informare în care 61% din populație au cea mai mare încredere. Pentru 46% din populație sursa principală de informare este radioul și doar pentru 18% dintre respondenți sursa primară de informare sunt ziarele, iar pentru 14% Internet-ul.

Societate

- 20 de ani de la căderea zidului Berlinului au fost un prilej de a sonda opiniile respondenților cu privire la urmările acestui fapt. Astfel, aproape jumătate dintre respondenți consideră căderea zidului Berlinului ca având un efect pozitiv asupra dezvoltării lumii în general.
- În același timp, 49% regretă detărămarea fostei URSS, iar 43,7% ar vota pentru ca RM să revedină iarăși parte a unei URSS refăcută total sau parțial. Mai bine de jumătate din populație consideră că era mai bine înainte de 1991, pe timpul Uniunii Sovietice legat de nivelul de trai, locuință, locuri de muncă, relațiile dintre oameni etc; în privința drepturilor omului, a libertății de a călători sau de alegerea cultului religios, balanța se înclină mai degrabă în favoarea timpului prezent.

Politică

- Nivelul de interes al populației țării pentru *politică* este de 31% (sunt interesați foarte mult sau mult).
- Instituțiile statale au înregistrat o creștere spectaculoasă la capitolul credibilitate: Guvern – 44% (față de 31% în luna iulie), Parlament – 41% (față de 30% în luna iulie); de asemenea, Mass-media înregistrează un salt semnificativ de la 51% cu patru luni în urmă la 61% înregistrate în acest sondaj. Cele mai mici cote de încredere sunt înregistrate pentru *partidele politice* (29% au foarte multă sau oarecare încredere, în creștere cu 8%), *sindicate* (29%) și *ONG-uri* (34%).
- Dintre personalitățile politice de cea mai mare încredere se bucură Marian Lupu cu 51%, Premierul Vlad Filat (45%) și Vladimir Voronin cu câte (39%), urmați de: Dorin Chirtoacă (33%) și Zinaida Greceanii (31%).

Institutul de Politici Publice

- În cazul răspunsului liber privind personalitatea politică care este creditată cu cea mai mare încredere, 20% din respondenți au declarat că nu au încredere în nimeni. Totuși, Marian Lupu (20%) este personalitatea investită cu cea mai multă încredere, urmată de Vladimir Voronin (17%), Vlad Filat (14%) și Dorin Chirtoacă (4%).
- O altă schimbare semnificativă se înregistrează în dreptul încrederii acordate partidelor politice. De cea mai mare încredere se bucură PDM (40%), PLDM (39%), PCRM (39%).
- Dacă duminica viitoare s-ar organiza alegeri pentru Parlamentul Republicii, 4% din populație nu ar participa la vot, 26% din întreg eșantionul ar vota pentru PCRM. Următoarele partide care ar putea depăși actualul prag electoral sunt: PDM (14,1%), PLDM (12,9%) și PL (8,2%), Indeciși sunt 21,4 la sută din cetățeni, 7,5% din respondenți nu au dorit să ofere un răspuns la această întrebare, circa 4,4% nu ar vota, iar diferența pînă la 100% o reprezintă categoria "alte partide" (aflate sub pragul electoral).

Relații externe

- Populația în proporție de 50 la sută consideră că partenerul strategic de bază al Republicii Moldova trebuie să fie Rusia, în timp ce pentru UE se pronunță 25%, iar pentru România doar 9%.
- Pentru aderarea RM la UE s-au pronunțat 63% din populație, iar pentru aderarea la NATO circa 22%.